

ASIALISTA

MAL-VERKOSTON OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika: 29.4.2020 klo 10.00 - 12.30

Paikka: Pidetään Teams etäkokouksena

Jäsenet:

Tapio Ojanen, apulaisjohtaja Väylä, pj
 Olli Voutilainen, erityisasiantuntija
 Kaisa Mäkelä, ympäristöneuvos, YM
 Lotta Mattsson, erityisasiantuntija, VM
 Tapio Ojanen, apulaisjohtaja Väylä
 Asta Tuominen, yksikön päällikkö, Traficom
 (Mervi Karhula, liikenneneuvos, LVM tiedoksi)
 Jarmo Lindén, johtaja, ARA
 Samuli Alppi, johtava asiantuntija, PirELY
 Anne Jarva, kehittämispäällikkö Kuntaliitto
 Juha Pekka Vartiainen, kaavoituspäällikkö
 Joensuun kaupunki,
 Paula Paajanen, yleiskaavapäällikkö,
 Oulun kaupunki
 Mikko Nurminen, kaupunkisuunnittelupäällikkö
 Porin kaupunki (varapuheenjohtaja)
 Päivi Nurminen, seutujohtaja
 Tampereen kaupunkiseutu
 Jyrki Lappi, maankäyttöjohtaja
 Turun kaupunki
 Raine Mäntysalo professori, Aalto/RYL
 Aarno Kononen, ryhmäpäällikkö, HSL

Alustajat:

Janne Antikainen, Sinikukka Pyykkönen, Jaakko Huttunen
 Mdi ja Seppo Laakso, Kaupunkitutkimus TA
 (Kaupunkiseutujen ja kuntien asuntopoliittisten
 ohjelmien arviointi ja kehittäminen -hanke)

Lauri Rätty, Pekka Vähätörmä, Ramboll (Kaupunkiseutujen
 välisten linja-autoyhteyksien kehittäminen ja
 matkaketjut -hanke)

Verkoston koordinaatio

Tero Piippo, projektipäällikkö, siht.
 Kati-Jasmin Kosonen, erikoissuunnittelija

Varalla:

Mikko Nurminen, Porin kaupunki, varapj
 Katja Palonen, johtava asiantuntija, TEM
 Olli Maijala, neuvotteleva virkamies, YM

Anna Saarlo, johtaja, Väylä
 Suvi Jousmäki, ekosysteemikehittäjä, Traficom

Markku Aho, rahoituspäällikkö, ARA

Johanna Vilkuna, liikenneasiantuntija
 Kalle Sivén, kaupungingeodeetti,
 Joensuun kaupunki
 Virpi Haverinen, yleiskaavasuunnittelija
 Oulun kaupunki
 Janne Vartia, elinkeinopäällikkö,
 Porin kaupunki

Kaisu Kuusela, seutusuunnittelupäällikkö,
 Tampereen kaupunkiseutu

Paula Keskikastari, kaavoituspäällikkö
 Turun kaupunki

Vesa Kanninen, yliopistonlehtori, Aalto/RYL
 Irma Karjalainen, tulosaluejohtaja, HSY

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

2. Edellisen kokouksen (5.2.2020) muistion hyväksyminen

<https://mal-verkosto.fi/wp-content/uploads/2020/02/Muistio-5.2.2020-MAL-verkoston-ohry.pdf>

Päätösehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy edellisen kokouksen muistion.

Päätös:

3. Ajankohtaiset asiat (20 min.)

Tilannekatsaus uusien hankkeiden valmistelun tilanteesta

- MAL-verkoston arvioinnin toteuttaminen (Piippo)
- MAL-verkoston tulevat vuoden 2020 hankkeet (Kosonen)

Muut käynnissä olevat hankkeet

- YHTÄJALKAA – Strategisuus ja transskalaarisuus liikennejärjestelmäsuunnittelun ja alueidenkäytön suunnittelun yhteensovittamisessa 2019-2020, valtioneuvoston 5.3 Teas hanke, eteneminen (Mäntysalo, Kosonen)
- Kestävän asemayhteistyön toimintamalli (Piippo)
- VALUMA-hankkeen päättymisen ja tulokset (Antikainen, Mdi)

Seminaarit, työpajat ja muut tapahtumat:

- 19.5.2020 kello 12–15.30 MAL-verkoston, ARAn ja Tampereen yliopiston Asumisella elinvoimaa -webinaari
- 9.6.2020 Yhtä jalkaa -hankkeen webinaari
- 12.6.2020 kello 12–15.00 HYMY-hankkeen, MAL-verkoston ja Tampereen yliopiston Hyvinvointiympäristön mallintaminen -kesäwebinaari
- MAL-verkoston ohjausryhmän kokous 17.6.2020, Liikenne12 keskustelu
- 5.11.2020 Asemanseutufoorumi Sokos Hotel Tripla, yhdessä HSY:n kanssa

Viestintäasiat

- Uutiskirje pääsiäisviikolla
- AIKO hankkeiden tulosten esittelyvideot, tulosraporttien elävöittäminen

Talouskatsaus

- MAL-verkoston perustoiminnan, AIKOn ja Yhtä jalkaa -hankkeen kustannukset 1.1. - 30.3.2020

Päätösehdotus: Ohjausryhmä merkitsee katsauksen tiedokseen.

Päätös:

4. Kaupunkiseutujen ja kuntien asuntopoliittisten ohjelmien arviointi ja kehittäminen - hankkeen loppuraportin hyväksyminen (45 min.)

MAL-verkoston ohjausryhmä hyväksyi 26.11.2019 kokouksessaan (6. kohta) MAL-verkoston toiminta- ja taloussuunnitelman 2020 ohella Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -hankkeen jatkohakemuksen sekä ylijäämän hyödyntämisen 30.4.2020 asti siten, että kuntien vastinosuuksia käytetään puolet Pirkanmaan liiton vahvistamasta ylijäämän kokonaissummasta.

Jatkoaikahakemuksen fokuksena ovat MAL-verkoston strategiapainotuksiin perustuvat kolme hanketta, joilla aiemmin määritellyjä AIKO-tavoitteita edelleen toteutetaan. Nämä kilpailutetut hankkeet ovat:

- Kaupunkiseutujen ja kuntien asuntopoliittisten ohjelmien arviointi ja kehittäminen (toteuttajana Mdi)
- Kaupunkiseutujen välisten linja-autoyhteyksien kehittäminen ja matkakaketjut (Ramboll)
- Kestävän asemayhteistyön toimintamalli (Sitowise)

Em. hankkeiden tuloksista ja hyödynnettävyydestä tuotetaan (mainostoimisto Jenga) kustakin 15 min. videokooste. Ne ovat täydentäviä raportointimuotoja perinteisten kirjallisten loppuraporttien ja PPT-koosteiden ohella.

Kaupunkiseutujen ja kuntien asuntopoliittisten ohjelmien arviointi ja kehittäminen - hankkeen tarkoituksena on lisätä kuntien asuntopoliittisten ohjelmien vaikuttavuutta ja luoda edellytykset poikkihallinnolliset näkökulmat yhdistäville asuntopoliittisten ohjelmien laadinnalle, uudistamiselle ja arvioinnille kaupunkiseuduilla ja kunnissa.

Hankkeen tavoitteena on

- Kaupunkiseutujen ja kuntien asuntopoliittisten ohjelmien strategisuuden, monialaisuuden ja osallistavuuden kehittäminen.
- Asuntopoliittisten ohjelmien ideaaliprosessin mallintaminen eri hallinnontasot integroiden.
- Asuntopoliittisten ohjelmien vaikuttavuuden arvioinnin ja mittaamisen kehittäminen eri kokoisissa kunnissa kaupunkisuunnittelun ja päätöksenteon tueksi.

Mdi on laatinut loppuraporttiluonnoksen, johon on pyydetty sekä hankkeen työryhmän että MAL-verkoston ohjausryhmän kommentit, täydennykset ja muutosehdotukset raportin lopullista laadintaa varten.

Mdin konsultit esittelevät MAL-verkoston ohjausryhmälle hankkeen keskeiset tavoitteet, projektin etenemisen sekä hankkeen keskeiset suositukset, johtopäätökset ja tulokset.

Liite: Loppuraporttiluonnos ja powerpoint-esittelyaineisto.

Päätösehdotus: Käydään keskustelu ja huomioidaan ja kirjataan ohjausryhmän kommentit, täydennykset ja muutosehdotukset ja hyväksytään niiden perusteella loppuraportti.

Päätös:

5. Kaupunkiseutujen välisten linja-autoyhteyksien kehittäminen ja matkaketjut -hankkeen loppuraportin hyväksyminen (45 min.)

Hanke liittyy MAL-verkoston ”Liikenne ja kestävä liikkuminen” -strategiseen painopisteeseen ja tukee läpileikkaavia teemoja vähähiilisyys sekä digitalisaatio (matkaketjuissa digitaaliset palvelut ovat olennaisia).

Kaupunkiseutujen välisten linja-autoyhteyksien osalta on ollut käynnissä voimakkaat muutokset viime vuosina. Vaikka yhteydet ovat pääosin markkinaehtoisia, alueella tehtävät toimet vaikuttavat /voivat vaikuttaa liikenneyhteyksien edellytyksiin.

Hankkeessa tuotettiin useammalle aluetasolle pureutuva selvitys siitä, miten eri kaupunkiseuduilla kehitetään linja-autojen kaukoliikenneyhteyksien edellytyksiä. Selvitys palvelee seutuja tuomalla tietoa parhaista käytännöistä. Selvitys nostaa esiin kehittämiskohteita, joihin MAL-verkoston jäsenseudut voivat yhteistyön ja -kehittelyn kautta tarvelähtöisesti panostaa. Fokusoimalla selvitys linja-autoliikenteeseen, voidaan sillä pureutua paremmin asiaan, kuin jos mukana olisi ollut myös junaliikenne.

Ramboll on laatinut loppuraporttiluonnoksen, johon on pyydetty sekä hankkeen työryhmän että MAL-verkoston ohjausryhmän kommentit, täydennykset ja muutosehdotukset raportin lopullista laadintaa varten.

Liite: Loppuraporttiluonnos.

Päätösehdotus: Käydään keskustelu ja huomioidaan ja kirjataan ohjausryhmän kommentit, täydennykset ja muutosehdotukset ja hyväksytään niiden perusteella loppuraportti.

Päätös:

6. HYMY-hankkeen eteneminen (15 min.)

HYMY-Hyvinvointiympäristön tietopohjan mallintaminen ja hyvinvointijohtamisen kehittäminen -hankkeessa edistetään väestön terveyttä ja hyvinvointia kaupunkisuunnittelun keinoin. Hanke kestää 2,5 vuotta ja se saa rahoitusta STM:n terveyden edistämisen määrärahasta. Hankkeessa on kehitetty yhdessä Suomen ympäristökeskuksen kanssa hyvinvointiympäristön indikaattoreita ja hyvinvointikertomusten ja kaupunkisuunnittelun tueksi seutu- ja kuntatasolla.

Suomen ympäristökeskuksen tutkijat Maija Tiitu ja Arto Viinikka kehittivät hankkeessa uuden, monitavoitearviointiin perustuvan StrateGIS-menetelmän. Syksyllä 2019 kaupungit oppivat monitavoitearviointi paikkatietomenetelmän suunnittelun ja menetelmän soveltamisen periaatteet kaupunkisuunnittelun eri tarpeisiin. HYMY-kaupungeilla on mahdollisuus liittää monialaista paikkatietoa ensimmäisinä kuntina suomessa hyvinvointikertomuksiin. Hanke toteutetaan oppivana ja avoimena verkostona.

Tulokset ja oppimateriaalit ovat ilmaisesti ladattavissa Google Drive- alustalta <https://drive.google.com/drive/folders/14p9aEtQ2as72yVuYBi-PgCEAAomEgfjZ>. Paikkatietoanalyysien tuloksia on esitelty 19.3 Paikkatieto ja monialainen johtaminen -webinaarissa. Seuraava esittelytilaisuus on 12.6 Hyvinvointiympäristön mallintaminen -webinaarissa, ilmoittautumiseen täältä. https://www.lyyti.fi/reg/Hyvinvointiympariston_mallintaminen_webinaari_2276

Keväällä-syksyllä 2020 hankkeessa keskitytään tarkempaan alueellisiin analyysihin ja laadullisiin indikaattoreihin HYMY-kaupunkien määrittelemissä case-kohteissa. Kevään indikaattorityössä yhdistetään Jan Gehlin hengessä mikrotason indikaattorit ja kokemustieto palvelemaan laadukkaan, hyvinvointia tukevan kaupunkitilan suunnittelua. Hankkeen indikaattorityöstä muodostuu kokonaisuus, missä rakennetun ympäristön hyvinvointitekijöitä tarkastellaan eri suunnittelutasoilla (seutu- kunta- ja tarkempi alue) toinen toisiaan täydentävin menetelmin.

Päätösehdotus: Merkitään tilannekatsaus tiedoksi.

Päätös:

7. AIKO-jatkoaikahakemus (5 min.)

Pirkanmaan liiton AIKO-yhdyshenkilö tiedotti AIKO-toimijoita 24.3.2020 päivätyllä mailillaan, että TEMin päätöksen mukaan AIKO-hankkeille on mahdollista hakea Korona epidemian aiheuttaman viivästysten ja haasteiden takia jatkoaikaa, enintään 31.12.2020 asti.

Mikäli hankkeen toteuttaminen suunnitellusti ei tämänhetkisessä tilanteessa ole mahdollista, tulee jatkoaikaa hakea kirjallisesti ennen rahoituspäätökseen kirjattua hankkeen tämänhetkistä päättymispäivää (MAL-verkostolla päättymispäivä on 30.4.2020). Ensisijaisesti tulisi kuitenkin harkita hankkeen viemistä suunnitellusti loppuun alkuperäisen hyväksytyt toteutusajan puitteissa, mikäli se suinkin toimenpiteiden osalta on mahdollista.

Jatkoaikahakemus perusteluineen (miksi jatkoaikaa tarvitaan ja mitä toimenpiteitä jatkoajalla tehdään) tulee toimittaa Pirkanmaan liiton sähköpostiin pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi (ja Pirkanmaan liiton yhdyshenkilölle) ennen hankkeen hyväksytyn toteutusajan päättymistä. Jatkoaikahakemuksen tulee olla organisaation nimenkirjoitusoikeuden omaavan henkilön allekirjoittama. Mikäli koronatilanne aiheuttaa hankkeeseen muita muutostarpeita (esim. tavoitteisiin tai sisältöihin), tulee myös ne kirjata jatkoaikahakemukseen.

MAL-verkoston AIKO-hankkeet ovat edenneet pääsääntöisesti suunnitellusti, mutta Korona epidemia on vaikeuttanut ja viivästyttänyt Kestävän asemayhteistyön toimintamalli (Sitowise) hankkeen toteutusta. Siksi on perusteltua pyytää lisääaikaa kesäkuun 2020 loppuun, koska hankkeen loppuraportti ja siihen liittyvä tulosvideo eivät valmistu ohjausryhmän 29.4.2020 kokoukseen vaan vasta seuraavaan eli 17.6.2020 pidettävään ohjausryhmän kokoukseen.

Liite: MAL-verkoston AIKO-jatkoaikahakemus (nähtävillä viimeistään kokouksessa).

Päätösehdotus: Ohjausryhmä hyväksyy AIKO-jatkoaikahakemuksen 30.6.2020 asti.

Päätös:

8. Jäsenten ajankohtaiset asiat (10 min.)

9. Muut asiat

10. Kokouksen päättäminen